

CANVIS EN LA NORMATIVA PER A PISCINES

En data 27 de setembre de 2013, el Consell de Ministres va aprovar el nou Real Decret on s'estableixen els criteris tècnico-sanitaris de les piscines.

En data 11 d'octubre de 2013, el Boletín Oficial del Estado, nº 244, pàgines 83123-83135, publicava el Real Decreto 742/2013, de 27 de setembre, pel que s'estableixen els criteris tècnico-sanitaris de les piscines.

El caràcter tècnic i bàsic de la matèria regulada en aquest Real Decret fa necessari l'adopció de la disposició reglamentària, com instrument normatiu idoni per a unificar criteris, actualitzar la norma als coneixements científics i tècnics i assegurar el compliment de la regulació bàsica aplicable a la gestió de la qualitat de les aigües de piscines.

La utilització de un Real Decret com instrument legislatiu ve justificada per l'objecte i finalitat d'aquesta norma, que no és altra que la protecció de la salut dels usuaris de piscines, mitjançant l'establiment de criteris bàsics tècnico-sanitaris de la qualitat de l'aigua, de l'aire, evitant els possibles riscos físics, químics o microbiològics derivats de l'ús de les mateixes, resultant un complement necessari per a garantir la consecució de la finalitat objectiva a que respon la competència estatal sobre las bases.

Segons disposa en l'article 149.1.16.^a de la Constitució, es reserva a l'Estat la competència exclusiva, en matèria de bases i coordinació general de la sanitat.

En la Disposició final Quinta, indica que el Real Decret 742/2013 entrarà en vigor als dos mesos de la seva publicació en el Boletín Oficial del Estado. És a dir, l'entrada en vigor serà a partir del dia **11 de desembre de 2013**.

A continuació, es presenten els principals canvis entre el Real Decret 742/2013 i la normativa catalana (Decret 95/2000).

a) Definició tipus piscines

Real Decret 742/2013	Decret 95/2000
<p>Piscina: Instal·lació formada per un vas o un conjunt de vasos destinats al bany, a l'ús recreatiu, entrenament esportiu o terapèutic, així com les construccions complementaries i serveis necessaris per a garantir el seu funcionament. Poden ser descobertes, cobertes o mixtes.</p>	<p>Piscina: instal·lació que comporta l'existència d'un o més vasos artificials destinats al bany col·lectiu o a la natació, i els equipaments i serveis complementaris per al desenvolupament d'aquestes activitats.</p>
<p>Piscina d'ús públic: les piscines obertes al públic o a un grup definit d'usuaris, no destinades únicament a la família i els convidats del propietari o ocupant, amb independència del pagament d'un preu d'entrada. Poden ser:</p> <p>a) Tipus 1. Piscines on l'activitat relacionada amb l'aigua és l'objectiu principal, com en el cas de piscines públiques, d'oci, parcs aquàtics o spas.</p> <p>b) Tipus 2. Piscines que actuen com a servei suplementari a l'objectiu principal, com en el cas de piscines d'hotels, allotjaments turístics, càmping o terapèutiques en centres sanitaris, entre d'altres.</p>	<p>Piscines d'ús públic: totes les piscines de titularitat pública, i les de titularitat privada la utilització de les quals està condicionada al pagament d'una quantitat en concepte d'entrada o de quota d'accés, directa o indirecta, així com totes aquelles que no són d'ús particular.</p>
<p>Piscines d'ús privat: les piscines destinades únicament a la família i els convidats del propietari, o l'ocupant, incloent-hi l'ús relacionat amb el lloguer de cases per a ús familiar.</p> <p>a) Tipus 3A: piscines de comunitats de propietaris, cases rurals o d'agroturisme, col·legis majors o similars.</p> <p>b) Tipus 3B: piscines unifamiliars.</p>	<p>Piscines d'ús particular: piscines unifamiliars o de comunitats de veïns d'ús privatiu per al seus titulars</p>

b) Àmbit d'aplicació

Real Decret 742/2013	Decret 95/2000
<p>Aquest Reial decret s'ha d'aplicar a qualsevol piscina d'ús públic instal·lada en el territori espanyol o sota bandera espanyola.</p>	<p>Aquest Decret té per objecte establir les normes sanitàries aplicables a les piscines d'ús públic i regular les funcions de control i verificació del seu compliment.</p>
<p>En el cas de les piscines d'ús privat de tipus 3A han de complir, com a mínim, el que disposen els articles 5, 6, 7, 10, 13 i 14.d), e) i f). L'autoritat competent pot exigir el compliment de la resta de disposicions d'aquest Reial decret; en aquest cas, ho ha de comunicar al Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat abans dels 12 mesos següents a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.</p>	
<p>Per a les piscines d'ús privat de tipus 3B han de complir el que disposa l'article 13.</p>	
<p>S'exclouen de l'àmbit d'aplicació d'aquest Reial decret:</p> <ul style="list-style-type: none">a) Les piscines naturals.b) Els vasos termals o mineromedicinals.	<p>Queden excloses de l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret les piscines d'aigües termals i d'altres destinades a finalitats exclusivament medicinals, com també les piscines d'ús particular.</p>

c) Situacions d'incompliment

Real Decret 742/2013	Decret 95/2000
<p>1. Les situacions d'incompliment són aquelles en les quals no es compleixi el que disposa l'annex I, II o III*. Una vegada detectada la situació d'incompliment, el titular n'ha d'investigar immediatament el motiu, i ha d'adoptar les mesures correctores oportunes i si s'escau les mesures preventives perquè no torni a passar. L'autoritat competent, si així ho disposa, ha de ser informada de l'incompliment. La comunicació esmentada es pot fer per mitjans electrònics.</p>	<p>L'òrgan municipal competent podrà tancar cautelarment les instal·lacions que no comptin amb l'autorització prevista a l'article 30 d'aquest Decret. Igualment, en cas que constati un incompliment de les condicions sanitàries establertes en aquest Decret, i fins que no s'esmenin els defectes o es compleixin els requisits previstos en aquest Decret, podrà adoptar les mesures cautelars següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Limitar l'ús de les instal·lacions per a un determinat aforament. b) Suspendre temporalment el funcionament de les instal·lacions.
<p>2. El titular ha de fer una comprovació que els motius de l'incompliment s'han corregit correctament. Si s'escau ho ha de comunicar als usuaris i l'autoritat competent.</p>	
<p>3. El vas s'ha de tancar al bany, fins que se'n normalitzin els valors, almenys, en les situacions següents:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Quan el titular o l'autoritat sanitària consideri que hi ha de manera imminent un risc per a la salut dels usuaris. b) Després del control de rutina i/o periòdic quan es presentin les condicions de tancament del vas que preveu l'annex I. c) Quan a l'aigua del vas hi hagi presència d'excrements o vòmits o altres residus orgànics visibles. 	
<p>* annex I Paràmetres indicadors de qualitat de l'aigua Annex II Paràmetres indicadors de qualitat de l'aire Annex III Freqüència mínima de mostreig</p>	

d) Paràmetres indicadors de la qualitat de l'aigua

Paràmetre	Real Decret 742/2013			Decret 95/2000
	Valors paramètrics	Notes	Condicions tancament vas	Valors paramètrics
pH	7,2 - 8,0	Quan els valors estiguin fora del rang s'ha de determinar l'índex de Langelier que ha d'estar entre - 0,5 i + 0,5.	Quan els valors estiguin per sota de 6,0 o per sobre de 9,0 s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor.	7,0 - 7,8
Temperatura	24 – 30° C ≤ 36° C en hidromassatge	Només en el cas de vasos climatitzats	Quan en vasos climatitzats els valors superin 40° C s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor	24 – 30° C només piscines climatitzades
Transparència	Que sigui ben visible el desguàs de fons	---	Quan no es pugui distingir el desguàs del fons o el disc de Secchi.	veure el fons des de qualsevol punt de la piscina (amb l'aigua en repòs). (sense banyistes)
Potencial REDOX	Entre 250 i 900 mV	S'ha de mesurar quan els desinfectants siguin diferents del clor o del brom i els seus derivats.	---	---
Temps de recirculació	Temps segons les especificacions i les necessitats de la piscina per complir els paràmetres de qualitat.. (hores)	---	---	---
Terbolesa	≤ 5 UNF	---	Quan els valors superin 20 UNF s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor	---
Oxidabilitat al permanganat	---	---	---	no podrà superar en 4 ppm la corresponent a l'aigua d'entrada, podent-se considerar aquest valor d'acord amb el tipus de tractament.
Amoníac	---	---	---	≤ 0,5 ppm

Pels paràmetres que no hi ha límits en el R. D. 742/2013, seguiran vigents els paràmetres definits en el Decret 95/2000.

	Real Decret 742/2013			Decret 95/2000
Paràmetre	Valors paramètrics	Notes	Condicions tancament vas	Valors paramètrics
Desinfectant residual				
Clor lliure residual	0,5 – 2,0 mg/l Cl ₂	S'ha de controlar quan s'utilitzi clor o derivats del clor com a desinfectant.	En cas d'absència o superació de 5 mg/L s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor; en el cas de piscines cobertes a més s'ha d'intensificar la renovació de l'aire.	0,5 – 2,0 ppm (en punts equidistants)
Clor combinat residual	≤ 0,6 mg/l Cl ₂	S'ha de controlar quan s'utilitzi clor o derivats del clor com a desinfectant.	En cas de superació de 3 mg/L s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor; en el cas de piscines cobertes a més s'ha d'intensificar la renovació de l'aire.	0,6 ppm (en punts equidistants)
Brom total	2 – 5 mg/l Br ₂	S'ha de controlar quan s'utilitzi brom com a desinfectant.	En cas de superació de 10 mg/L s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor; en el cas de piscines cobertes a més s'ha d'intensificar la renovació de l'aire.	3 – 6 ppm (en punts equidistants)
Àcid isocianúric	≤ 75 mg/l	S'ha de controlar quan s'utilitzin derivats de l'àcid tricloroisocianúric	En cas de superació de 150 mg/L s'ha de tancar el vas fins que es normalitzi el valor.	< 75 ppm
Altres desinfectants		Segons el que disposi l'autoritat competent	Segons el que disposi l'autoritat competent	---
Indicadors microbiològics				
Escherichia coli	0 UFC o NMP en 100 ml	---	En cas de sospita o constatació d'incompliment del valor paramètric, s'ha de tancar el vas i s'han de prendre les mesures correctores oportunes perquè no hi hagi un risc per a la salut dels banyistes.	Absència
Pseudomonas aeruginosa	0 UFC o NMP en 100 ml	---		
Legionella spp	< 100 ufc / l	Només en el cas de vasos amb aerosolització i climatitzats.		----

e) Paràmetres indicadors de la qualitat de l'aire

S'ha de mesurar en aire, en el cas de piscines cobertes:

	Real Decret 742/2013	Decret 95/2000
Paràmetre	Valors paramètrics	Valors paramètrics
Humitat relativa	< 65%	60 – 70%
Temperatura ambient	La temperatura seca de l'aire dels locals que continguin piscines climatitzades s'ha de mantenir entre 1 °C i 2 °C per sobre de la de l'aigua del vas, excepte vasos d'hidromassatge i terapèutics.	Mesurat a 1 metre d'alçada sobre la làmina d'aigua: entre dos i quatre graus més elevada que la temperatura de l'aigua del vas.
CO ₂	La concentració de CO ₂ a l'aire del recinte dels vasos coberts no ha de superar més de 500 mg/m ³ del CO ₂ de l'aire exterior.	----

f) Freqüència mínima de mostreig

Control	Real Decret 742/2013			Decret 95/2000
	En aigua	En aire	Freqüència mínima	Freqüència mínima
Inicial	Tots	Tots	1 vegada, segons el que assenyala l'article 11.2.a)*	Les piscines d'ús públic estan sotmeses al control sanitari dels ajuntaments corresponents. La freqüència del control de les instal·lacions estarà en funció de la dimensió de la instal·lació, de l'aforament, de les garanties que ofereixi el sistema d'autocontrol establert, i del risc avaluat de les instal·lacions.
Rutina	pH, desinfectant residual, torbesa, transparència, temperatura, temps de recirculació	Tots	Almenys 1 vegada per dia i segons el que assenyala l'article 11.4 ** al matí abans d'obrir les piscines al públic	
Periòdic	Tots	Tots	Almenys una vegada al mes *** i segons el que assenyala l'article 11.4**	

* s'ha de fer, almenys, en els vasos en els quals l'aigua d'aportament no procedeixi de la xarxa de distribució pública; s'han de controlar els paràmetres que preveuen els annexos I i II. S'ha de fer durant la quinzena anterior a l'obertura de la piscina. Així mateix, aquest control inicial s'ha de portar a terme, en tot cas, després de tenir el vas tancat més de 2 setmanes o després de tancaments temporals que puguin suposar variacions significatives dels paràmetres de control de l'aigua o l'aire.

** Els punts de presa de mostra d'aigua són representatius de cada vas i del circuit. Almenys s'ha de disposar de:

- Un en el circuit a l'entrada del vas o a la sortida del tractament abans de l'entrada al vas. En les piscines de nova construcció s'ha de disposar d'aixetes adequades per a la presa de mostra instal·lades en el punt de mostreig del circuit, i
- Un en el mateix vas, en la zona més allunyada a l'entrada de l'aigua al vas.

*** El titular pot sol·licitar a l'autoritat competent una reducció de la freqüència de mostreig del control periòdic, quan després de dos anys d'autocontrol, tots els valors del control de rutina i control periòdic hagin complert sempre els valors paramètrics dels annexos I i II.